

САДРЖАЈ

ОПШТИ УВОД У ПРЕДМЕТ	9
ПОГЛЕД НА ОСНОВЕ ПРАВА	11
1. ДРУШТВЕНЕ НОРМЕ	12
2. ПОЈАМ И ЕЛЕМЕНТИ ПРАВНОГ ПОРЕТКА	15
2.1. ПРАВНА НОРМА	17
2.2. ПРАВНИ АКТ	19
2.3. ПРАВНИ ОДНОС	24
2.4. СУБЈЕКТ ПРАВА	25
2.5. ЗАКОНИТОСТ	27
2.6. ПРИМЕНА ПРАВА	29
2.7. ТУМАЧЕЊЕ ПРАВА	32
2.8. СИСТЕМ ПРАВА	36
2.9. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О СТРУКТУРИ ПРАВНОГ СИСТЕМА СРЈ	38
ПОЈАМ И ДРУШТВЕНА ФУНКЦИЈА ПРАВА НАРОДНЕ ОДБРАНЕ СРЈ	40
1. ПОЈАМ ПРАВА НАРОДНЕ ОДБРАНЕ СРЈ	40
2. ДРУШТВЕНА ФУНКЦИЈА ПРАВА НАРОДНЕ ОДБРАНЕ СРЈ	43
ИЗВОРИ ПРАВА НАРОДНЕ ОДБРАНЕ СРЈ	44
ОДНОС ПРАВА НАРОДНЕ ОДБРАНЕ СРЈ И ДРУГИХ ГРАНА ПРАВА	45
1. ОДНОС ПРАВА НАРОДНЕ ОДБРАНЕ И УСТАВНОГ ПРАВА	46
2. ОДНОС ПРАВА НАРОДНЕ ОДБРАНЕ И УПРАВНОГ ПРАВА	47
3. ОДНОС ПРАВА НАРОДНЕ ОДБРАНЕ И СУДСКОГ ПРАВА	48
4. ОДНОС ПРАВА НАРОДНЕ ОДБРАНЕ И ГРАЂАНСКОГ ПРАВА	48
5. ОДНОС ПРАВА НАРОДНЕ ОДБРАНЕ И ПРИВРЕДНОГ ПРАВА	49

6. ОДНОС ПРАВА НАРОДНЕ ОДБРАНЕ И РАДНОГ ПРАВА.....	50
7. ОДНОС ПРАВА НАРОДНЕ ОДБРАНЕ И КРИВИЧНОГ ПРАВА.....	51
8. ОДНОС ПРАВА НАРОДНЕ ОДБРАНЕ И МЕЂУНАРОДНОГ ПРАВА	51
ПРАВНИ СИСТЕМ НАРОДНЕ ОДБРАНЕ	52
1. ПОЈАМ ПРАВНОГ СИСТЕМА НАРОДНЕ ОДБРАНЕ СРЈ	52
2. СТРУКТУРА ПРАВНОГ СИСТЕМА НАРОДНЕ ОДБРАНЕ СРЈ.....	54
2.1. ОДБРАМБЕНЕ АКТИВНОСТИ.....	55
2.2. ОДБРАМБЕНЕ МЕРЕ	57
2.3. СНАГЕ НАРОДНЕ ОДБРАНЕ	60
2.4. ПОСЛОВИ НАРОДНЕ ОДБРАНЕ.....	62
2.5. СУБЈЕКТИ ПОСЛОВА НАРОДНЕ ОДБРАНЕ	62
ГРАЂАНИ СРЈ КАО СУБЈЕКТИ ПРАВА НАРОДНЕ ОДБРАНЕ	64
1. ВОЈНА ОБАВЕЗА.....	65
2. УЧЕШЋЕ У ЦИВИЛНОЈ ЗАШТИТИ И ЦИВИЛНОЈ ОДБРАНИ.....	72
3. ОБУЧАВАЊЕ ЗА ОДБРАНУ ЗЕМЉЕ	73
4. РАДНА ОБАВЕЗА.....	74
5. МАТЕРИЈАЛНА ОБАВЕЗА	75
ВОЈСКА ЈУГОСЛАВИЈЕ КАО СУБЈЕКТ ПРАВА НАРОДНЕ ОДБРАНЕ	77
1. УСТАВНИ И ЗАКОНСКИ ПОЛОЖАЈ ВОЈСКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ.....	77
2. ПОЈАМ, ЗАДАЦИ И ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА ВОЈСКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ	79
3. КОМАНДОВАЊЕ ВОЈСКОМ ЈУГОСЛАВИЈЕ.....	79
4. САСТАВ, СЛУЖБА И ПОПУНА ВОЈСКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ	80
5. ПРАВНИ ПОЛОЖАЈ ВОЈНИХ ЛИЦА НА СЛУЖБИ У ВОЈСЦИ ЈУГОСЛАВИЈЕ.....	84
5.1. ПОСЕБНА ОВЛАШЋЕЊА И ДУЖНОСТИ	84
5.2. ЧИНОВИ И УНАПРЕЂИВАЊЕ.....	86
5.3. СТАЊА У СЛУЖБИ ПРОФЕСИОНАЛНИХ ОФИЦИРА И ПОДОФИЦИРА.....	88
5.4. ПРЕСТАНАК ПРОФЕСИОНАЛНЕ ВОЈНЕ СЛУЖБЕ	90
5.5. НАДЛЕЖНОСТ ЗА РЕШАВАЊЕ О ОДНОСИМА У СЛУЖБИ И У УПРАВНИМ СТВАРИМА	91
5.6. ОДГОВОРНОСТ ВОЈНИХ ЛИЦА	92
1. Дисциплинска одговорност.....	92
2. Одговорност за прекршаје и привредне преступе.....	95
3. Материјална одговорност.....	95

6. ПРАВНИ ПОЛОЖАЈ ЦИВИЛНИХ ЛИЦА У СЛУЖБИ У ВОЈСЦИ ЈУГОСЛАВИЈЕ.....	97
ДРЖАВНИ ОРГАНИ КАО СУБЈЕКТИ ПРАВА НАРОДНЕ ОДБРАНЕ СРЈ	98
1. НАДЛЕЖНОСТ САВЕЗНЕ СКУПШТИНЕ	98
2. НАДЛЕЖНОСТ САВЕЗНЕ ВЛАДЕ	99
3. НАДЛЕЖНОСТ ПРЕДСЕДНИКА РЕПУБЛИКЕ	101
4. НАДЛЕЖНОСТ ВРХОВНОГ САВЕТА ОДБРАНЕ	101
5. НАДЛЕЖНОСТ САВЕЗНОГ МИНИСТАРСТВА ЗА ОДБРАНУ	102
ПРЕДУЗЕЋА И ДРУГА ПРАВНА ЛИЦА КАО СУБЈЕКТИ ПРАВА НАРОДНЕ ОДБРАНЕ СРЈ.....	104
ЦИВИЛНА ОДБРАНА И ЦИВИЛНА ЗАШТИТА	107
1. ОСМАТРАЊЕ И ОБАВЕШТАВАЊЕ	108
1.1. СЛУЖБА ОСМАТРАЊА И ОБАВЕШТАВАЊА.....	108
1.2. ДРЖАВНИ ОРГАНИ, ПРЕДУЗЕЋА И ДРУГА ПРАВНА ЛИЦА У ФУНКЦИЈИ СИСТЕМА ОСМАТРАЊА И ОБАВЕШТАВАЊА.....	110
2. ЗАШТИТА ЦИВИЛНОГ СТАНОВНИШТВА	110
2.1. ОБАВЕЗЕ ДРЖАВНИХ ОРГАНА, ПРЕДУЗЕЋА И ДРУГИХ ПРАВНИХ ЛИЦА У ПОГЛЕДУ ЗАШТИТЕ ЦИВИЛНОГ СТАНОВНИШТВА И МАТЕРИЈАЛНИХ ДОБАРА.....	111
2.2. ЛИЧНА И КОЛЕКТИВНА ЗАШТИТА	111
2.3. ЈЕДИНИЦЕ ЦИВИЛНЕ ЗАШТИТЕ	111
2.4. ЈЕДИНИЦЕ ЦИВИЛНЕ ОДБРАНЕ	113
2.5. МЕРЕ ЗАШТИТЕ И СПАСАВАЊА	114
БЕЗБЕДНОСТ И ЗАШТИТА НАРОДНЕ ОДБРАНЕ СРЈ	116
1. ПОЈАМ И ПРЕДМЕТ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗАШТИТЕ НАРОДНЕ ОДБРАНЕ	116
2. ТАЈНИ ПОДАЦИ О ОДБРАНИ ЗЕМЉЕ	118
3. СУБЈЕКТИ СИСТЕМА БЕЗБЕДНОСТИ И ЗАШТИТЕ НАРОДНЕ ОДБРАНЕ	122
4. МЕРЕ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗАШТИТЕ НАРОДНЕ ОДБРАНЕ	123
4.1. МЕРЕ ЗА ЗАШТИТУ ТАЈНИ НАРОДНЕ ОДБРАНЕ	123
4.2. МЕРЕ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗАШТИТЕ ИНТЕРЕСА НАРОДНЕ ОДБРАНЕ	125
СИСТЕМ ОДГОВОРНОСТИ У ОБЛАСТИ ПРАВА НАРОДНЕ ОДБРАНЕ СРЈ	126

1. ПОЈАМ И ВРСТЕ ОДГОВОРНОСТИ.....	126
2. КРИВИЧНА ОДГОВОРНОСТ.....	128
2.1. КРИВИЧНА ДЕЛА ПРОТИВ УСТАВНОГ УРЕЂЕЊА И БЕЗБЕДНОСТИ СРЈ	128
2.2. КРИВИЧНА ДЕЛА ПРОТИВ ВОЈСКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ	131
3. ПРЕКРШАЈНА ОДГОВОРНОСТ	136
3.1. ПРЕКРШАЈНА ОДГОВОРНОСТ ГРАЂАНА.....	136
3.2. ПРЕКРШАЈНА ОДГОВОРНОСТ ВОЈНОГ ОБВЕЗНИКА	137
3.3. ПРЕКРШАЈНА ОДГОВОРНОСТ ПРЕДУЗЕЋА И ДРУГИХ ПРАВНИХ ЛИЦА	137
3.4. ПРЕКРШАЈНА ОДГОВОРНОСТ ОДГОВОРНОГ ЛИЦА У ДРЖАВНОМ ОРГАНУ И ДРУГОМ ПРАВНОМ ЛИЦУ	138
3.5. ПРЕКРШАЈНА ОДГОВОРНОСТ СТРАНОГ ПРАВНОГ И ФИЗИЧКОГ ЛИЦА	139
3.6. ПРЕКРШАЈНА ОДГОВОРНОСТ ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ	139
МЕЂУНАРОДНО РАТНО ПРАВО.....	141
1. ПОЈАМ МЕЂУНАРОДНОГ РАТНОГ ПРАВА	141
1. 1. ОПШТЕ МЕЂУНАРОДНО ПРАВО КАО БАЗА МЕЂУНАРОДНОМ РАТНОМ ПРАВУ	141
1. 2. МЕЂУНАРОДНО РАТНО ПРАВО КАО СКУП ПРАВНИХ ПРАВИЛА	144
1. 3. ЗАРАЂЕНЕ И НЕУТРАЛНЕ СТРАНЕ КАО СУБЈЕКТИ МЕЂУНАРОДНОГ РАТНОГ ПРАВА.....	146
2. ГЕНЕЗА И ИЗВОРИ МЕЂУНАРОДНОГ РАТНОГ ПРАВА.....	147
2. 1. МЕЂУНАРОДНИ ОБИЧАЈИ.....	149
2. 2. МЕЂУНАРОДНИ УГОВОРИ.....	150
3. ОБАВЕЗУЈУЋА СНАГА МЕЂУНАРОДНОГ РАТНОГ ПРАВА	156
МЕЂУНАРОДНИ СПОРОВИ И НАЧИНИ ЊИХОВОГ РЕШАВАЊА	161
1. МИРНО РЕШАВАЊЕ МЕЂУНАРОДНИХ СПОРОВА	161
1. 1. НЕПОСРЕДНИ ДИПЛОМАТСКИ ПРЕГОВОРИ	162
1. 2. ДОБРЕ УСЛУГЕ И ПОСРЕДОВАЊЕ	163
1. 3. АНКЕТНЕ КОМИСИЈЕ	163
1. 4. ИЗМИРЕЊЕ.....	165
1. 5. ПОСТУПАК ПРЕД УЈЕДИЊЕНИМ НАЦИЈАМА	165
1. 6. АРБИТРАЖА	166
1. 7. МЕЂУНАРОДНИ СУД	167
1. 8. МЕЂУНАРОДНИ СУД ЗА ПРАВО МОРА.....	168
2. РЕШАВАЊЕ СПОРОВА ПУТЕМ ПРИНУДЕ.....	169

2. 1. РЕТОРЗИЈА	169
2. 2. РЕПРЕСАЛИЈЕ	170
2. 3. РАТ	172
1. Општи оквири дефиниције рата.....	172
2. Класификација ратова.....	173
2. 1. Праведни и неправедни ратови	173
2. 2. Међународни и немеђународни (грађански) ратови	174
3. Процес ограничења и забране рата.....	177
ПРИМЕНА ОРУЖАНЕ СИЛЕ И СТАВ МЕЂУНАРОДНОГ ПРАВА	180
1. ПРАВНО НЕДОЗВОЉЕНА УПОТРЕБА ОРУЖАНЕ СИЛЕ	180
1. 1. АГРЕСИЈА.....	180
1. Појам и облици агресије	180
2. Правна природа агресије	182
3. Савет безбедности УН и питање агресије.....	182
4. Остале карактеристике Резолуције.....	183
5. Пут до доношења Резолуције.....	184
1. 2. ОРУЖАНА ИНТЕРВЕНЦИЈА	186
1. Општи појам интервенције и њено место у међународном праву.....	186
2. Појам оружане интервенције	188
3. Врсте оружаных интервенција	189
1. 3. ОРУЖАНЕ РЕПРЕСАЛИЈЕ.....	192
2. ПРАВНО ДОЗВОЉЕНА УПОТРЕБА ОРУЖАНЕ СИЛЕ	193
2. 1. САМООДБРАНА.....	193
2. 2. КОЛЕКТИВНА ОДБРАНА.....	196
ПОЧЕТАК И ПРАВНЕ ПОСЛЕДИЦЕ РАТНОГ СТАЊА.....	199
1. ПОЈАМ И ПОЧЕТАК РАТНОГ СТАЊА	199
2. ПОСЛЕДИЦЕ НАСТУПАЊА РАТНОГ СТАЊА.....	202
ОРУЖАНЕ СНАГЕ ЗАРАЂЕНИХ СТРАНА (СТРАНА У СУКОБУ)	204
1. ЗАРАЂЕНЕ СТРАНЕ И СТРАНЕ У СУКОБУ	204
2. ОРУЖАНЕ СНАГЕ.....	205
2. 1. ПОЈАМ ОРУЖАНИХ СНАГА	205
2. 2. ВРСТЕ ПРИПАДНИКА ОРУЖАНИХ СНАГА (БОРАЦА)	207
1. Дефиниција борца у међународном праву.....	207
2. Правни статус шпијуна.....	209
3. Правни статус плаћеника.....	211
4. Правни статус парламентарара.....	211
5. Правни статус страних држављана у саставу једне стране у сукобу.....	212

ПОДРУЧЈЕ РАТНИХ ОПЕРАЦИЈА.....	213
ПРАВИЛА РАТОВАЊА НА КОПНУ, МОРУ И У ВАЗДУХУ	215
1. ПРАВИЛА РАТОВАЊА НА КОПНУ	215
2. ПРАВИЛА РАТОВАЊА НА МОРУ	215
3. ПРАВИЛА РАТОВАЊА У ВАЗДУХУ.....	223
ОГРАНИЧЕЊА И ЗАБРАНЕ У ПОГЛЕДУ СРЕДСТАВА И НАЧИНА РАТОВАЊА.....	226
1. ПРИНЦИП ВОЈНЕ ПОТРЕБЕ И ПИТАЊЕ ОГРАНИЧЕЊА И ЗАБРАНЕ СРЕДСТАВА И НАЧИНА РАТОВАЊА.....	226
2. ОПШТИ ПРАВНИ ПРИНЦИПИ У ВЕЗИ СА УПОТРЕБОМ СРЕДСТАВА И НАЧИНА РАТОВАЊА.....	227
3. ОГРАНИЧЕЊА И ЗАБРАНЕ У ПОГЛЕДУ СРЕДСТАВА РАТОВАЊА.....	229
3. 1. ЗАБРАНА УПОТРЕБЕ ОРУЖЈА КОЈА ПРОУЗРОКУЈУ "НЕПОТРЕБНЕ ПАТЊЕ"	229
3. 2. ЗАБРАНА УПОТРЕБЕ ОРУЖЈА ЗА МАСОВНО УНИШТЕЊЕ	233
1. Хемијско и бактериолошко оружје.....	233
2. Оружје за промену човекове околине	235
3. Нуклеарно и термонуклеарно оружје	235
4. ОГРАНИЧЕЊА И ЗАБРАНЕ У ПОГЛЕДУ МЕТОДА РАТОВАЊА	238
4. 1. ДОМАШАЈ ПРАВИЛА О ОГРАНИЧЕЊУ И ЗАБРАНИ МЕТОДА РАТОВАЊА.....	238
4. 2. ОГРАНИЧЕЊА И ЗАБРАНЕ С ОБЗИРОМ НА СВОЈСТВА ОБЈЕКТА	239
1. Војни објекти	239
2. Небрањено место (отворени град)	240
3. Остали објекти изузети од напада	241
4. 3. ПРАВИЛА У ВЕЗИ СА РАТНИМ ПЛЕНОМ	242
ЛИЦА ЗАШТИЂЕНА У ОРУЖАНИМ СУКОБИМА.....	243
1. ИСТОРИЈАТ ПРАВНЕ ЗАШТИТЕ.....	243
2. ОСНОВНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ ЖЕНЕВСКИХ КОНВЕНЦИЈА.....	246
3. РАЂЕНИЦИ, БОЛЕСНИЦИ И БРОДОЛОМНИЦИ	249
4. РАТНИ ЗАРОБЉЕНИЦИ.....	251
4. 1. ПОЈАМ РАТНОГ ЗАРОБЉЕНИКА.....	251
4. 2. ПРАВА И ОБАВЕЗЕ РАТНИХ ЗАРОБЉЕНИКА	252
5. ЦИВИЛНО СТАНОВНИШТВО.....	254
5. 1. ОПШТА ЗАШТИТА ЦИВИЛНОГ СТАНОВНИШТВА	254
5. 2. ПРАВНИ СТАТУС СТРАНАЦА.....	256

5. 3. ПРАВНИ СТАТУС ЦИВИЛНОГ СТАНОВНИШТВА НА ОКУПИРАНИМ ТЕРИТОРИЈАМА	256
6. МЕЂУНАРОДНОПРАВНИ ПОЛОЖАЈ ЦИВИЛНЕ ЗАШТИТЕ	259
ОКУПАЦИЈА	261
1. ПОЈАМ И ПРАВНИ ИЗВОРИ.....	261
2. СТАЊА РАЗЛИЧИТА ОД ОКУПАЦИЈЕ	263
3. ПРАВНИ ПОЛОЖАЈ ОКУПАТОРА	265
СПОРАЗУМИ ИЗМЕЂУ СТРАНА У СУКОБУ	267
1. ВОЈНЕ КОНВЕНЦИЈЕ.....	267
2. СПОРАЗУМИ О ОКОНЧАЊУ НЕПРИЈАТЕЉСТВА	268
2. 1. КАПИТУЛАЦИЈА	268
2. 2. ОПШТЕ ПРИМИРЈЕ	269
2. 3. ОБУСТАВА ВАТРЕ	270
3. СПОРАЗУМ О ЗАВРШЕТКУ РАТА – МИРОВНИ УГОВОР.....	270
НЕУТРАЛНОСТ У МЕЂУНАРОДНОМ РАТНОМ ПРАВУ	271
1. ПОЈАМ И ВРСТЕ НЕУТРАЛНОСТИ	271
2. ПРАВА И ОБАВЕЗЕ НЕУТРАЛНИХ ДРЖАВА.....	273
2. 1. НЕУТРАЛНОСТ У РАТУ НА КОПНУ	273
2. 2. НЕУТРАЛНОСТ У ПОМОРСКОМ РАТУ	274
ОДГОВОРНОСТ ЗА ПОВРЕДЕ МЕЂУНАРОДНОГ РАТНОГ ПРАВА	276
1. ОДГОВОРНОСТ ДРЖАВЕ.....	276
2. ОДГОВОРНОСТ ПОЈЕДИНЦА	281
ЛИТЕРАТУРА.....	287